

Fenikso

Revuo de Esperanto Nederland

28-a jarkolekto • n-ro 1 | januaro - februaro 2023

Profesoroj parolis en Groningeno pri daŭripovo

Senpagaj brakumoj dum IJK
en Nederlando

Studsemajnfino en
oktobro 2022 10

La verda stelo denove
5 brilas en Zelando

18 Intervjuo kun
ChatGPT

19 En Qatar ĉiuj okuloj
estis sur Esperanto

7 Premio por Frank
van Hertrooij

Fenikso, Forumo de Esperanto Nederland

Dumonata membrogazeto de Esperanto Nederland
ISSN 1384-6515

Membroj de Esperanto Nederland ricevas la gazeton.
La jara kotizo estas € 35,-
(por samdomanoj €12,50).
NEJ-anoj pagas € 15,-
(por samdomanoj € 5,-).

Vidhandikapitoj povas ricevi kasedan version, aranĝitan de Rob Moerbeek. Petu abonon ĉe: Redakcio@esperanto-nederland.nl.

Kunlaborantoj de Fenikso:

Ĉefredaktoro: Foppe-Klaas Hovinga
Redaktoro: Andries Hovinga
Korektantoj: Marc Konijnenberg kaj Bert de Wit
Konsilanto: Ineke Emmelkamp
redakcio@esperanto-nederland.nl

Limdato:

Materialo por la sekva numero estas bonvena ĝis la 1-a de februaro 2023.

Informoj pri Esperanto:

Ineke Emmelkamp
Arubastraat 12, 9715 RW Groningen
(info@esperanto-nederland.nl)
tel. 050-5718842

Studosemajnfino/studieweekend:

studosemajnfino@esperanto-nederland.nl.

Esperanto Nederland enrete:

Retejo: <https://www.esperanto-nederland.nl>
Fejsbuko: facebook.com/esperanto.nederland
Telegramo: <https://t.me/EsperantoNederland>
Tvitro: <https://twitter.com/EsperantoNL>

Sendu viajn kontribuojn al:

redakcio@esperanto-nederland.nl
Respondu al artikoloj per maksimume 200 vortoj.
La redakcio decidas ĉu publikigi tekstojn aŭ ne.

Estraro

- **Estraro:** estraro@esperanto-nederland.nl

- **Prezidanto:** Marc van Oostendorp,
Nederlandse Taal en Cultuur
Radboud Universiteit Nijmegen,
Postbus 9103 6500 HD Nijmegen
prezidanto@esperanto-nederland.nl

- **Sekretario:** Ineke Emmelkamp,
Arubastraat 12, 9715 RW, Groningen
sekretario@esperanto-nederland.nl

- **Kasisto:** Loes Demmendaal,
Duikerlaan 160, 2903 AC,
Capelle a/d IJssel.
kasisto@esperanto-nederland.nl
tel. 010 2133320

- **Estrarano:** Peter van Noorden
Tamarixplantsoen 203,
1702 JD Heerhugowaard
petervn@esperanto-nederland.nl
tel. 06 2261 3249

- **Pri sociaj komunikiloj:**
sociaj-komunikiloj@esperanto-nederland.nl

- **Membro-administranto:**
Koos Scharroo,
Vaartweg 24G, 8382 EB, Frederiksoord
membroj@esperanto-nederland.nl
tel.06 22413267

Bv. informi pri (ŝanĝoj de) poŝtadreso, telefonnumero, retpoŝtadreso, (eks- kaj ali)membriĝo, pagmaniero

Bankkonto:

IBAN: NL 10 TRIO 0786 8441 67
nome de Esperanto Nederland,
Capelle aan den IJssel.

Eventuala resendadreso/eventueel retouradres:

Esperanto Nederland Ledenadministratie
Vaartweg 24G
8382 EB Frederiksoord

En tiu ĉi numero

4. De la estraro
5. Bonvenon; La verda stelo denove brilas en Zelando
6. Novaĵoj
7. Aktualajoj kaj testeto
8. Leteroj de membroj
9. Kontakto kun bazlernejo; La Monda Tago de Infanoj
10. Studsemajnfino en oktobro 2022
12. Kongresoj en Germanio, Francio kaj Belgio
13. Frederic Düe el Germanio en Goma
14. Kunveno en Groningeno pri la temo daŭripovo
16. Revuo-interŝanĝo
17. BelArta-Konkurso
18. Intervjuo kun Asistent per ChatGPT
19. Esperanto in Qatar
20. Eŭropo: Studo pri plurlingveco; La Eŭropa Komisiono
21. Vortserĉenigmo
22. Libroj
23. Zutfena Esperanto-klubo
24. Studsemajnfino

Amsterdama Rondo

“La Amsterdama Rondo” organizas kunvenojn de esperantistoj - ĉiun duan dimanĉon de la monato. Ni renkontiĝas, ĉu fizike, ĉu per ZOOM aŭ ambaŭ samtempe. Ĉiuj estas bonvenaj.

Organizanto:

laamsterdamarondo@gmail.com

+31 614 240 870 (Peter)

+31 23 5242 643 (Bert)

Vidu: <http://amsterdamo.nl>

Voorwoord

Vanaf de eerste klas van de lagere school leerden wij om in het Nederlands te praten. Bildts, een dialect in Friesland, spreken was niet toegestaan. Ik leerde om “mijn vader” te zeggen en niet “ons hait”, wat ik wel vreemd vond, want mijn broer, die een jaar ouder was dan ik, zat een klas hoger in hetzelfde lokaal en het was toch ook zijn hait. Op de middelbare school kwam ik in een klas met kinderen uit omliggende dorpen. Zij hadden tot dan toe alleen Fries gesproken en moesten vanaf dat moment Nederlands spreken. Het Bildts heb ik nooit leren schrijven en ik ervaar het schrijven dan ook als onnatuurlijk wanneer ik WhatsApp in het Nederlands met mijn ouders, broers, zussen en neef.

Hebben mijn juffrouw en meesters op school mij taalonrecht aangedaan? Of hebben zij mij er juist tegen beschermd door mij het Nederlands zo goed te leren dat ik geen tolk nodig heb in het dagelijkse leven en ik tijdens sollicitatiegesprekken niet wordt afgewezen vanwege mijn dialect? Misschien ondervind ik wel onrecht binnen Europa door het Engels, zonder dat ik me er bewust van ben.

Op de voorkant van dit nummer aanschouw ik het gesprek van drie professoren. Twee van hen hebben net een lezing gehouden over de taalproblematiek, in Palestina vroeger en in Europa nu. Prof. Karène Sanchez geniet zichtbaar bij het horen van en over Esperanto en het is voor mij alsof ik bij een groots moment aanwezig ben: Esperanto wordt relevant.

Toch is het lastig uit te leggen. Ik kan het niet en even later vertelt iemand die ook de lezing heeft bijgewoond dat hij met plezier Esperanto leert, maar wat hem betreft Engels ook net zo goed de wereldtaal mag zijn. Wellicht is een vervolgstap om wat op de universiteiten ontdekt is over taalonrecht met dagelijkse voorbeelden begrijpelijk te maken voor ‘gewone’ Esperantisten.

Maar dit geschreven hebbende: laten we vooral van Esperanto genieten, zoals tijdens studieweekenden en congressen, wanneer we kunst en wetenschappelijke video’s maken, een tijdschrift lezen of een praatje maken met andere Esperantisten (of een keer met een robot). Ik heb genoten van het maken van dit nummer en ik hoop dat jij geniet van het lezen ervan. We wensen je veel leesplezier toe.

Foppe-Klaas Hovinga
Hoofdredacteur

Foto sur la kovrilo

Prof-o Karène Sanchez interparolante kun Prof-o Marc van Oostendorp kaj Prof-o Federico Gobbo, post la prelegoj, kiujn ŝi kaj Prof-o Federico Gobbo faris pri plurlingvismo kaj lingvopolitiko. La prelegoj okazis la 26-an de Novembro, dum la Konkluda Kunveno de Germana Esperanto Asocio (GEA) kaj Esperanto Nederland kaj temis pri daŭripovo.

Prof-o Karène Sanchez ankaŭ ĉeestis la prelegon de prof-o Federico Gobbo, kiu parolis en Esperanto. Kvankam ŝi neniam antaŭe aŭdis Esperanton, ŝi povis kompreni la prelegon. Ŝi tre entuziasmiĝis pri la lingvo.

De la estraro

Karaj membroj,

Antaŭ du semajnoj okazis en Groningeno la Konkluda Kunveno. Organizantoj kaj kunlaborantoj de la pentekosta Germana Esperanto Kongreso en Oldenburgo (Germanio) kunvenis kun kelkaj gastoj en la urbo Groningeno.

Raporto pri ĝi certe vi povos legi aliloke en tiu ĉi Fenikso. Ni opinias ke tiu ĉi kunveno estis bona kontribuo al la tuta programo, kiu ricevis subvencion de Erasmus+. Erasmus+ estas programo de la EU por stimuli internaciajn agadojn.

La jarkunveno okazos la **10-an de Junio 2023** en la ejo Kargadoor / Utrecht. La tagordon ni baldaŭ preparos kaj publikigos en la venonta Fenikso. Ni certe parolos pri financaj raportoj, elekto de estraranoj kaj komisionanoj, fikso de la membro-kotizo por 2024 kaj jarraporto pri 2022. Ni provas organizi interesan posttagmezan programon. Bonvolu noti la daton!

Grava projekto nun estas la prizorgado de nova retejo. La nuna retejo funkcias jam dum jaroj kaj necesas renovigo. Eta grupo de entuziasmoj regule kunvenas kaj priparolas la renovigon. Grava laboro, sed ĝi certe kostas tempon.

Por mi baldaŭ komenciĝos la preparado de la jarraporto pri 2022. Ĉu vi jam sendis al mi vian raporton? Pri via agado? Pri via klubo?

Multaj membroj havas bonajn memorojn pri la kulturaj tagoj en Lunteren kaj Woudrichem. Kien ni iros en 2023? Feliĉe

Ron Winteraeken kaj Emil Jacobs el la plej suda parto de Nederlando estas pretaj organizi kulturajn tagojn. Ĝi okazos la **24-an de Junio**. Pli da detaloj certe sekvas. Notu ankaŭ tiun ĉi daton!

La Internacia Esperanto-Instituto en Hago faris interesan proponon. Tri homoj povas ricevi subvencion por partopreni en nia studosemajnfino en Aprilo 2023! Tiamaniere homoj kiuj emas lerni Esperanton, sed al kiuj mankas financaj rimedoj, povas peti subvencion!

La estraro kunvenos la 4-an de Februaro en Utrecht. Mi esperas ke ĉiuj membroj kaj aliaj esperantistoj bone eniras la novan jaron 2023 kaj ke ni havos multajn, interesajn kaj afablajn kontaktojn!

Ineke Emmelkamp
Sekretario Esperanto Nederland
La 8-an de Decembro 2022

Subsidie voor het studieweekend in april 2023

Ik ontving een heel aardig voorstel van het Internacia Esperanto Instituto (IEI) in Den Haag. Het IEI is o.a. bekend om het onderwijs dat de heer Cseh destijds gaf. Hij ontwikkelde zijn eigen methode om les te geven.

Het bestuur van het IEI heeft een voorstel aan Esperanto Nederland gedaan om subsidie te verlenen aan drie mensen, die willen deelnemen aan het studieweekend in april 2023. Zij willen op deze manier stimuleren dat mensen met weinig inkomen kunnen deelnemen. Het deelnamebedrag is niet zo hoog, maar als je maar weinig te besteden hebt, kan het toch een belemmering zijn om deel te nemen. Ben je geïnteresseerd in de internationale taal Esperanto en wil je graag een weekendcursus volgen? Je hebt eigenlijk geen financiële middelen om deel te nemen? Hier is je kans! Meld je zo snel mogelijk aan.

Internacia Esperanto Instituto

Je kunt je opgeven bij Jolanta van Holstein, secretaris van IEI, via het e-mailadres: iesperanto@versatel.nl

Met vriendelijke groeten,
Ineke Emmelkamp,
Secretaris Esperanto Nederland

Studieweekend Esperanto
(esperanto-nederland.nl)
<https://mallonge.net/2202stsmf>

Internacia Esperanto-
Instituto (iei.nl)
<https://mallonge.net/231iei>

Bonvenon!

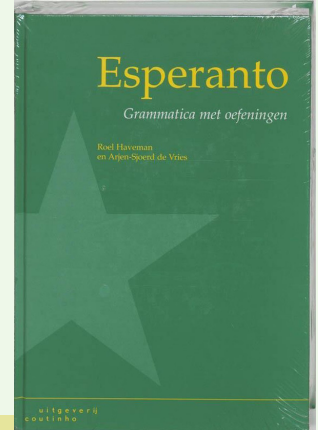
Unu novan membron en tiu ĉi Fenikso mi povas mencii. Estas Willem Brouwer el Winschoten. Mi esperas ke mi baldaŭ povas renkonti lin en unu el niaj lokaj kunvenoj en Nord-Nederlando. Li verŝajne nun multe studas en la gramatika libro de Haveman-de Vries. Bonvenon Willem!

Ik mag een nieuw lid welkom heten in deze Fenikso. Het is Willem Brouwer uit Winschoten. Ik hoop dat ik hem gauw eens kan ontmoeten in een bijeenkomst in Noord-Nederland. Waarschijnlijk is hij nu al druk aan de studie in het grammaticaboek van Haveman-de Vries. Welkom, Willem!

Novaj membroj povas senpage ricevi la gramatikan lernolibron de Roel Haveman kaj Arjen-Sjoerd de Vries. Nur sendokostojn vi pagas. Ĉu vi jam mendis la libron? Ankaŭ se vi multe kaj ofte uzis la nun kadukan libron, vi povas mendi novan libron.

Nieuwe leden kunnen gratis het bekende grammaticaboek van Roel Haveman en Arjen-Sjoerd de Vries ontvangen. Alleen de verzendkosten worden berekend. Ben je al langere tijd lid en ligt je boek door veel gebruik uit elkaar? Dan kun je ook een nieuwe bestellen.

*Ineke Emmelkamp, sekretario/secretaris
la 5-a de decembro 2022*

Over het boek:

"Esperanto, Grammatica met Oefeningen"

ISBN: 9789062831449

Prijs eerder bij Bol.com: € 64,90

Prijs bij UEA: € 30,00

Voor nieuwe leden gratis.

La verda stelo denove brilas en Zelando

La Verda Stelo estis la nomo de Vlissingen-a Esperanto-Asocio kiu estis aktiva ĝis iom post la Dua Mondmilito. Ĝi estas ankaŭ la nomo de la Esperanto-grupo, kiu lastatempe aktivis en Zelando. Oni povus paroli pri "reviviĝo" aŭ diri ke "La Verda Stelo leviĝis el la cindro".

Esperanto en Zelando

En la apogeo de Esperanto inter ĉirkaŭ 1920 kaj 1940 ekzistis ankaŭ multaj Esperanto-kluboj en urboj kaj vilaĝoj en Zelando. Multaj homoj ne scias pri tio. La Verda Stelo klopodas certigi, ke tiu paĝo el la historio de Zelando ne perdiĝos, sed ankaŭ instigi homojn lerni Esperanton. La Esperanta idealo ankoraŭ ne estas realigita, sed ĝi restas bela utopio por fervoraj idealistoj, kiuj neniam perdas la esperon.

Lernu Esperanton en la Taalhuis

La grupo havas nun ĉirkaŭ 20 interesitojn, el kiuj 6 efektive laboras pri regado de la lingvo per la reta kurso www.pingveno.nl de Koos Scharroo. Tiu ĉi grupo nun ĉiumonate kunvenas en la lingvodomo de la Zelanda Biblioteko en la konstruaĵo Cinecity en Vlissingen. Tiel ni subtenas unu la alian en la ĉeesto de kelkaj spertaj

esperantistoj en la lernado kaj interparolado en Esperanto. Plej gravas, ke ni ĝuu ĝin kaj lernu pli pri Esperanto.

Serĉante junulojn

La Verda Stelo ankaŭ regule eldonas bultenon. Por atentigi studentojn de sciodisvastigaj institutoj en Zelando pri nia iniciato, ni serĉas pli junajn esperantistojn, kiuj povas helpi nin pri tio.

Ĉu tio estas io por vi? Sciigu nin.

Por pliaj informoj pri La Verda Stelo Zeeland, bonvolu kontakti nin per la retadreso laverdastelo@gmail.com aŭ per la kontaktpersonoj sube.

Simon Smits

spsmits@hotmail.com

tel. 0113 35 14 56

Ingel Baaijens

ingel100@gmail.com

tel. 06-11177010

Willem Jan Gasille

info@gasille.nl

tel. 06-53614900

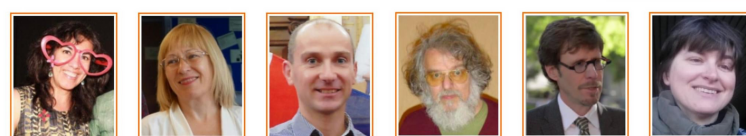

Marc van Oostendorp in de eregalerij van Edukado.net

Op Zamenhofdag 15 december 2005 begon de educatieve website Edukado.net. Ieder jaar ontvangen op deze dag 10 tot 15 leraren of mensen die op een andere manier een bijzondere bijdrage aan het onderwijs hebben gegeven een prijs. Zij worden opgenomen in de Eregalerij (Panteono) van Edukado.net.

Op 15 december 2022 meldde Katalin Kovacs van Edukado.net dat er opnieuw twaalf nieuwe mensen worden opgenomen in de Eregalerij. Prof. Marc van Oostendorp, voorzitter van onze vereniging, is één van hen. Hij is opgenomen in de Eregalerij vanwege zijn medewerking aan de Esperanto-examens, niveau C2. Wij feliciteren hem van harte met deze prijs.

In totaal staan er nu 18 mensen die uit Nederland

12 premiitoj en 2022

afkomstig zijn in de eregalerij en 33 mensen die actief zijn geweest in Nederland.

In een video maakt Katalin Kovacs de namen van Marc van Oostendorp en van de andere 11 prijswinnaars van 2022 bekend.

Zie voor de namen op: <https://edukado.net/novajhoj?id=883>

Zie voor de video: <https://mallonge.net/231panteono>

Korektoj

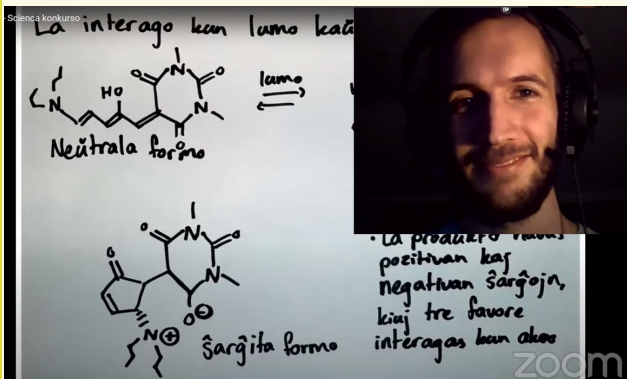
En la lasta numero de Fenikso, en la artikolo pri la pasinta studsemajnfino (paĝo 5), mi metis kelkajn erarojn.

En la listo de instruistoj mankis la nomo de Rob Groeneveld. Li instruis la homojn en nivelo unu. Por li estis la unua fojo kaj la organizantoj estas tre dankemaj pro lia instruado. En la sama artikolo mi skribis, ke la organizantoj estis Lilian van der Burgt,

Marieke de Haas kaj Ineke Emmelkamp. Marieke de Haas ne estis organizanto de la studsemajnfino, sed ŝi tamen havis gravan rolon kiel helpanto en la kuirejo. Arjen-Sjoerd de Vries, maldekstre en la foto, estas ankaŭ unu el la organizantoj.

Dum IJK en Westelbeers (Nederland) pasintan someron estis haveblaj senpagaj brakumoj. Marko Konijnenberg ricevis unu el ili. Kia bela donaco!

Frank van Hertrooij gajnis premion

Ekkonu la gajnintojn de KonSciU, la Konkurso por junaj Sciencistoj kaj Universitatoj okazinta dum Retoso 2022!

Tymoteusz Smoliński

Frank van Hertrooij

Abhinav Varma

Dum KonSciU ĉiu konkursano devis uzi sian komunikan lertecon por klare prezenti propran scian esploron en nur 3 minutoj. Se vi maltrafis la konkurson aŭ volas spekti ĝin denove, ĝi troveblas ĉe la jutubkanalo de TEJO: <https://mallonge.net/231konsci>

KonSciU estas Konkurso por junaj Sciencistoj kaj Universitatoj, kiu okazis dimanĉe, la 27-an de Novembro 2022, kadre de Retoso.

KonSciU estis malfermita al ĉiuj junaj sciencistoj, esploristoj, kaj studentoj ekde la bakalaŭra ĝis la (post)doktora nivelo, kiuj estas samtempe individuaj membroj de TEJO.

Lingva testeto

Tiu ĉi testeto konsistas el du demandoj. Ĉu vi scias la ĝustajn respondojn?

- 1) Kie en la homa korpo troviĝas la *plandoj*?
- Sur la piedoj
  - En la cerbo
  - Inter la brusto kaj la dorso

2) Ĉiuj esperantistoj konas la vorton *krokodili*. Sed ekzistas ankaŭ malpli konataj terminoj por diversaj lingvaj “miskondutoj” de esperantistoj. Ili estas nomataj laŭ diversspecaj reptilioj.

Kombinu jenajn verbojn kun la ĝustaj frazoj:
aligatoras – gavialas – kajmanas – lacertas

- Kiam germana kaj nederlanda esperantistoj kune parolas la anglan lingvon, ili ...
- Kiam germana kaj nederlanda esperantistoj kune parolas la germanan lingvon, ili ...
- Kiam grupo de esperantistoj interparolas en Volapuko, ili ...
- Kiam du esperantistoj parolas Esperanton dum festo kie krome ĉeestas nur neesperantistoj, ili ...

Vi povas trovi la respondojn al la testo sur paĝo 23.

Arjen-Sjoerd de Vries

Universala Kongreso en Torino 2023

En la venonta jaro la Universala Kongreso estos pli proksima ol tiu ĉi jaro. Ĝi okazos en Torino, Italio.

La 108-a UK
Torino — Italio
29-a de Julio — 5-a de Aŭgusto

2023
Kongres-kotizoj por
Nederlando (A-lando) estas
ĝis 2023.03.31:

- individua membro de UEA
190 euro
- Ne individua membro de
UEA: 240 euro

Por komitatanoj, kunuloj, junuloj kaj handikapuloj la kotizoj estas malpli.

Pli da informo kaj por aliĝi: <https://uea.org/kongresoj/UK>

Facebook grupo: <https://www.facebook.com/uktorino2023/>

Revuo Interŝango

10-11-2022

Estimataj redaktoroj,
Bonvolu noti mian aprezon pri la maniero laŭ kiu Benata Koopmans traktas la revuojn senditajn al Fenikso. Iam en mia hejmo ni ricevis saman aron da interesaj revuoj/membrogazetoj ktp. Tiuj estis destinitaj al Hans Bakker kaj al Ko Hammer - la tiamaj redaktoroj de la unuaj eldonoj de Feni-X. Tiutempe ankaŭ mi trarigardis tiujn trezorojn el pluraj regionoj. Neniam „profesie”. Estis Ko kaj Hans kiuj menciis - eventuale komentis - la novaĵojn el aliaj mondopartoj. Nun - post mia pensiigo - mi serioze rigardas/legas nian membrogazeton. Vere, la laboron de Benata estas tre bonvena. La maniero laŭ kiu ŝi - mallonge - difinas la enhavon de la periodaĵoj plaĉas al mi. Tio sufiĉas por kontentigi scivolemon aŭ invitas al daŭra legado.

Ans Bakker-ten Hagen

Taalverdediging

Van Simon Smits ontvingen we op 4 december een email met de volgende tekst en bijlage.

"Geachte redactie, Ik heb de eer een ingezonden stuk te sturen met betrekking tot Esperanto, verschenen in de Nieuwsbrief van de Stichting Taalverdediging. Het artikel is van Jenö Sebök. Erg belangrijk.

Ik heb nu dit nummer 3 helemaal doorgelezen en ik vond het heel mooi. Gelukswensen. Ik zal aan het eind van dit jaar afscheid nemen van mijn taak als voorzitter van de Stichting Taalverdediging; ik zal bij taalverdediging zeker betrokken blijven, mede ten gunste van Esperanto.
Groetend, Simon Smits"

Ingezonden brief van Jenö Sebök:

"In het julinummeer van de Nieuwsbrief pleit de redactie voor minder EU om de invloed van het Engels terug te dringen. Dat lijkt op het eerste gezicht inderdaad de beste oplossing. Maar de praktijk leert dat dat een onhaalbaar ideaal is. Ondanks dat een aantal politieke partijen in Nederland en andere landen voor minder EU zeggen te zijn, zien we de EU alleen maar toegroeien naar een groot federaal Europa. Het lijkt een onafwendbaar noodlot. We kunnen ons er maar beter bij neerleggen. Wat moet er dan gebeuren om het Engels in Europa terug te dringen? Er is duidelijk behoefte aan een lingua franca, niet het Engels, maar een neutrale lingua franca, het Esperanto.

Memoroj

10-11-2022

Estimataj kaj karaj redaktoroj!
Ĝenerale mi ne legas Fenikso-n. Ĝin mi trafolumas. (Mi diras ke mankas al mi tempo.) Ĉi-foje mi venis hejmen el restado eksterlande kaj havis „liberan tempon” legi miajn poŝtaĵojn. Inter tiuj, Fenikso.
Estinte en Israelo mi kutimis legi de dekstra flanko al la maldekstron. Trafis min tuj la nekrologoj por Piet Damman kaj Corrie Kwantes-Kooy.

Mi memoras ke mi faris klopodojn trovi la aktualan adreson de Piet en Majo. Li fariĝus 90-jara. Piet estis ege familia al mi pro siaj agoj en Esperanto Nederland. Post iom da tempo la klubanoj (Eindhoven) povis informi min pri lia nuntempa loĝadreso. Ne gravas ĉu lin atingis miaj bondeziroj. Gravus ke mi memoris unu el niaj membroj. Li ĉeestis en niaj kunvenoj, estis „nia” fotisto - en mia memoro neforgesebla!

Sampaĝe aperis la nekrologo pri Corrie Kwantes-Kooij. Mi konsterniĝis. Unuavice pensis pri la filo. La familion Kooy mi memoras ekde mia junaĝo. La gepatrojn, Inge kaj Corrie. La plej aĝa, Inge, edziniĝis al Karel de Bruin, filo de fama esperantisto en FLE (Asocio de Laboristaj Esperantistoj - FLE/Fidu La Estontecon).
Ŝi memoris la fratinnon en nia membrogazeto. Dankon al ŝi. Miaj memoroj estas ĉe la filo de Corrie kaj ĉe la fratino.
Ans Bakker-ten Hagen

In bijna alle internationale onderhandelingen en discussies wordt Engels gesproken. Dit geeft mensen die die taal van huis uit spreken meteen al een voordeel. Zij kunnen zich moeiteloos in die taal uitdrukken, en ook nog eens veel beter dan een niet-moedertaalspreker. Je hebt als onderhandelaar of debater met een Engelstalige altijd een handicap. Dat is niet eerlijk. Daar komt bij dat de Engelse moedertaalsprekers geen tijd en moeite hoeven te investeren in het leren van een vreemde taal. Dat geeft ze ook alweer een voordeel. Daarom zou het goed zijn als iedereen in de EU verplicht Esperanto zou leren naast zijn moedertaal. Alle besprekingen in de Europese commissies en het parlement zouden dan in het Esperanto gevoerd moeten worden. De nationale overheden zijn dan verantwoordelijk voor een vertaling van de wetten en besluiten in de eigen taal. Wat een kapitalen kunnen, daarmee bespaard worden! En niemand hoeft zich meer achtergesteld te voelen omdat zijn moedertaal niet officieel erkend wordt in de EU. Een bijkomend voordeel is dat het Esperanto niet behept is met de vele dubbelzinnigheden, waarmee levende talen behept zijn. Ook is het Esperanto gemakkelijker te leren, doordat het uit eenvoudige regels bestaat zonder uitzonderingen."

Kontakto kun la direktoro de bazlernejo pri la eblo instrui Esperanton

Simon Smits klopodis instrui Esperanton al infanoj en bazlernejo. Bedaŭrinde ankoraŭ ne estas tiom facile trovi eniron en lernejoj. Li skribis en NGGE la suban artikolon.

En unu el ĉi tiuj tagoj mi interparolis kun la direktoro de la bazlernejo en mia loĝloko 's-Heerenhoek. Mi proponis al li doni al la infanoj informojn pri la internacia lingvo Esperanto, sciante, ke la angla lingvo estas instruata en lia lernejo. Li ne ŝatis ĝin en la senco, ke la instruplano ne permesus ĝin kaj eble ankaŭ ĉar li pensis, ke ne estos interesiĝo pri Esperanto.

Mi petis de li pliajn informojn pri la instruado de la angla lingvo en bazlernejo, por esti bone informita dum eventualaj kontaktoj estontece kun aliaj lernejoj. La direktoro respondis al miaj demandoj, ke:

- La angla estas deviga lernobjekto en bazlernejo
- La angla estas instruata en la "klasoj 5, 6 kaj 7"
- Unu horo da lecionoj semajne

Foto: Canva

Oni foje petis al li instruadon de alia fremda lingvo krom la angla, sed tion li ne povis permesi. Tio estas informo kiu povus esti grava en nia lukto por konsciigo pri Esperanto. Cetere, ni flanke de la grupo Informado en Vlissingen, intencas kontakti mez- kaj altlernejojn en la regiono.

Fonto: NGGE Sciigas '22-3

Mesaĝo de UEA okaze de la Monda Tago de Infanoj, 20 Novembro 2022

Por la bonfarto de niaj infanoj ni devas konstrui mondon de paco, digno, egaleco kaj daŭripovo. Ĉiu infano, el ĉiu monda regiono, havas egalan kaj senkompromisan rajton je sano, edukado kaj protektado.

Infanoj suferas pli multe ol aliaj homoj pro malriĉeco, konfliktoj kaj militoj, dislokigo, perforto kaj diskriminacio, kaj klimatsanĝiĝo.

Infanaj rajtoj transpasas naciajn limojn. Tiel, por garantii la rajtojn de infanoj, oni bezonas tutmondan kunlaboron. Ni alvokas la registarojn de la mondo plenumi la Deklaracion pri Infanaj Rajtoj, la Konvencion pri Infanaj Rajtoj, kaj aliajn interkonsentojn kaj gvidliniojn de la Infana Fonduso de UN (Unicef) kaj de Unesko.

Infanoj havas lingvajn rajtojn. Ili ne suferu diskriminacion pro sia lingvo: ili rajtas uzi kaj antaŭenigi sian denaskan lingvon. Ili rajtas ricevi edukadon en tiu lingvo kaj en aliaj aldonaj lingvoj por sia sana disvolviĝo. Ili rajtas al helpo de tradukistoj kaj interpretistoj en publikaj servoj.

Edukado per denaskaj lingvoj gravas por inkluzivo kaj kvalito de lernado. Se infanoj eklernas per alia lingvo, tio malfaciligas ilian kapablon efike lerni. Laŭ lastatempa raporto de Unesko, kvankam ekzistas novaj klopodoj en pluraj landoj por antaŭenigi kulturan kaj lingvan diversecojn, ĉirkaŭ 40% de la monda loĝantaro aliras edukadon per lingvoj kiujn ili ne parolas aŭ komprenas.

Foto Canva

La nuna Internacia Jardeko de Indiĝenaj Lingvoj (2022-2032) memorigas nin, ke inkluzivo de indiĝenaj lingvoj en edukaj sistemoj estas esenca por plifortigi indiĝenajn lingvojn kaj kulturojn. Lastatempa esploro de la Konstanta Forumo pri Indiĝenaj Demandoj montras, ke, kvankam indiĝenaj lingvoj estas leĝe protektataj en pluraj landoj, la nunaj kondiĉoj de publikaj politikoj malhelpas uzon de indiĝenaj lingvoj kaj favoras unulingvismon en nacia lingvo eĉ en landoj kun grandaj lingvaj minoritatoj.

Per la internacia lingvo Esperanto, ni diskonigas kaj antaŭenigas la principojn kaj celojn de egaleco kaj inkluziveco por ĉiuj infanoj. Ni ankaŭ aparte atentigas pri la ebleco utiligi Esperanton kiel akcelilon por lingva lernado kaj kiel rimedon por debatado kaj agado pri la rajtoj kaj bonfarto de infanoj ĉie en la mondo. Universala Esperanto-Asocio firme favoras la rajtojn de infanoj ĉie!

Studsemajnfino en oktobro 2022

Desegnisto: Thijs van Viegen

Estis la dua studsemajnfino kiun mi ĉeestis. Ĉi-foje estis pli internacia ol la lasta fojo. Estis pli da partoprenantoj kiuj venis el ekster Nederlando. Tio igis paroli Esperanton pli grave kaj signifis interesajn konversaciojn kiuj estis pli larĝaj ol la nederlanda kunteksto.

Kiam mi ĉeestis mian unuan studsemajnfino, en la komenco de la jaro, mankis al mi la memfido ke mi vere povas paroli Esperanton. Ĝis tiam, la lingvo nur troviĝis en kajeroj kaj en miaj skizlibroj. Mi ne certis ĉu mi povus trovi la ĝustajn vortojn sufiĉe rapide por havi bonan konversacion. La unuan studsemajnfino forprenis tiun timon, kaj ĉi-foje mi povis esplori pli da temoj ol antaŭe. Inter la du semajnfinoj mi ankaŭ kreskis, ĉar kiam vi scias ke vi devas uzi la lingvon, la instigo por lerni estas pli granda. Mi pensas ke tio estas la forto de la studsemajnfinoj. Ili devigas (en bona maniero) paroli. Kaj tio estas bona por la kompreno de la lingvo kaj ankaŭ por la kontakto kun aliaj parolantoj.

Thijs van Viegen

Een intensief, leerzaam weekend

Een paar jaar geleden kocht ik – zoals ik dat wel vaker doe - een grote partij boeken in voor mijn antiquariaat. Tussen die boeken zat een verzameling Esperanto-boeken.

Ik wist niet goed wat ik met de boeken moest doen, maar ik kon het niet over mijn hart verkrijgen ze te verkopen. Mijn nieuwsgierigheid was gewekt en in augustus 2021 besloot ik niet langer te dralen en maar gewoon een cursus (Lernu en later Duolingo) te gaan doen om te zien hoe het bevalt. Op internet had ik gezien dat er in Bornerbroek studieweekenden worden gehouden en in het voorjaar was ik al even kort op bezoek geweest in Bornerbroek om de sfeer te proeven; door een andere afspraak kon ik niet aan het hele weekend meedoen.

In oktober kon ik aan het hele weekend mee doen.

Op vrijdagavond ging ik naar Bornerbroek. Voor mij is dat niet ver, want ik woon in Enschede. Wel spannend want het was voor mij de eerste keer dat ik buiten mijn veilige studeerkamer Esperanto ging spreken en oefenen. De vrijdagavond is een heel ontspannen avond waar je kennis maakt met elkaar. Er wordt Esperanto gesproken en als dat zo uitkomt ook Nederlands.

De Esperanto-gesprekken zijn meestal wel te volgen en ik weet zelf ook nog wat te zeggen. Dus dat valt alvast mee.

De cursisten hebben zich kunnen opgeven voor 4 niveaus. Ik had een beginnerscursus gedaan dus dat wordt dan groep 3. Is dat een goede keuze of steek ik te hoog in? Het schijnt dat je altijd kunt wisselen. Afijn, we zullen zien.

Op zaterdag ben ik er weer en we zullen les hebben van Geomar, dan gaat het echte werk beginnen. Geomar stelt mij een vraag en ik versta er niets van, althans: ik kan er niet uit opmaken wat ik moet doen en in gedachten zie ik me al met een rood hoofd afstromen naar een eenvoudiger niveau. Gelukkig is Geomar een geduldige docent en al gauw snap ik wat de bedoeling is, we krijgen papiertjes met vragen er op en die moeten we stellen aan de medecursisten. Zo leer je elkaar een beetje kennen en je oefent natuurlijk meteen Esperanto. Gaandeweg voelde ik me wel thuis op niveau 3.

Het programma was intensief en we maakten allerlei verschillende oefeningen, bijvoorbeeld een geheugenspel met dieren. Die dieren zitten er nu goed in! We lazen een verhaal en beantwoordden vragen over wat er in het verhaal gebeurde, we hadden het over spreekwoorden in Esperanto en bijzondere Esperanto-gerelateerde uitdrukkingen. Dit alles werd onderbroken door pauzes waarin we heerlijk hebben gegeten, je kon wandelen in de directe omgeving (aanrader!). Ook was er de mogelijkheid boeken te kopen. Fijn, want Esperantoboeken zijn anders niet gemakkelijk te vinden.

Zaterdagavond was er een mooi concert met gitaarspel en zang door Geomar en Jena en dat zorgde ook wel voor een rustpunt in het programma.

Al met al een fijn en intensief weekend waarin ik veel heb geleerd en veel prettige ontmoetingen heb gehad.

Henry Kampherbeek

■ Fotoj de Heleen van de Reep

Esperanto – amikoj tutmonde

Germana Esperanto-Kongreso
Deutscher Esperanto-Kongress

GEK 100

1906–2023

Braunschweig

26-a ĝis 29-a de majo 2023

► Postkongreso (ĉefe turisma): ◄
poste ĝis la 2-a de junio 2023

Braunschweig [braŭnŝvajk] estas urbo kun proksimume 249.000 loĝantoj en la sudoriento de la germana federacia lando Malsupra Saksio (Niedersachsen).

MEDITERANEA
ESPERANTO-SEMAJNO

2023

Elrigardo el ĉambro

Restadejo Val d'Esquière – Les Issambres –
Francio (Lazura Marbordo)
25-an de Februaro - 4-an de Marto 2023

Ĉu ankoraŭ frostas en via regiono? Tuj venu al la Mediteranea Maro, kie floras mimozoj kaj migdalarboj! Vin atendas amika familia etoso, belegaj pejzaĝoj, bona ripozo kaj lazura maro...

INFORMOJ KAJ ALIĜOJ:

- Monique Prezioso, 92 allée des Harkis, FR 83700 Saint-Raphaël, Francio
prezmoni@hotmail.com - tel. 0033 (0)4 94 83 06 88
- Christine Graissaguel, Les Iles d'Or-A, 59 rue du Progrès, FR 83600 Fréjus
kris_grai@hotmail.fr - tel. 0033(0)4 89 99 87 48

100-a Germana Esperanto-Kongreso 2023

Alvoko de Franz Kruse, estrarano de Germana Esperanto-Asocio (GEA)

La Germana Esperanto-Kongreso okazos venontjare en Braunschweig. Ĝi estas la 100-a, do jubilea kongreso (ankaŭ la 1-a okazis en Braunschweig en 1906). kaj havos la ĝeneralan temon "Amikoj tutmonde". Ĉu en via asocio estas iuj kandidatoj kiuj povus oferti kontribuon (prelegon, prezentajon, diskuton, ...) al la programo de la kongreso? Ankaŭ interesaj estas kulturaj programeroj (koncertoj, teatro, ...).

Ĉiujn (ĝis nun konatajn) detalojn pri la kongreso vi trovas en nia kongresa retpaĝaro: <https://www.esperanto.de/eo/gek2023>.

Bedaŭrinde nia buĝeto ne permesas pagi honorariojn kaj vojaĝkostojn al niaj kontribuantoj. Kiel bazon ni ofertas

Grupfoto de la kongreso GEK 2022 en Oldenburg. GEA kaj Esperanto Nederland kune organizis ĝin sukcese, kion pruvis ankaŭ la multaj aplaŭdoj dum la pritaksa momento. (Foto de Franz Kruse)

rabaton de la partoprenkostoj de 100 € por unufoja programkontribuo, por pli ampleksaj kontribuoj laŭ interkonsento pli.

Kaj mi petas vin diskonigi informojn pri nia kongreso en via lando.

Mi tre ĝojus revidi iujn el viaj samlandanoj en la kongreso.

Franz Kruse (retadreso: gek@esperanto.de)

Internacia Fervoja Esperanto-Kongreso en Antverpeno

retadreso: info@ifef2023.net
retejo: <http://ifef2023.net>

74a Internacia Fervoja Esperanto-Kongreso

Temo: transporto kaj daŭripova evoluigo

Antverpeno 6-12 majo 2023

Postkongreso en Valonio 12-14 majo 2023

La temo de la kongreso estas "**Transporto kaj daŭripova evoluigo**". Ĝin traktos prelegoj kaj diskutgrupoj. Ne povas manki la fakprelegoj de IFEF pri fervojaj temoj.

Provizoraj programeroj de la kongreso:

Faka ekskurso al Trainworld en Schaarbeek (Bruselo), kultura vespero, vizito de la urbo kaj de la centra stacidomo, prelego pri Antverpeno kaj Flandrio kun popola muziko, atelieroj, Esperanto-kursoj, movadaj aferoj kaj Solena Fermo, tuttaga ekskurso per buso al la haveno de Antverpeno kaj al la muzeo de la vaportrajna fervojo de Maldegem, veturo per vaportrajno.

Programeroj de la postkongreso:

Vizito de "le Bois du Cazier" en Marcinelle, vizito al la muzeo de la milito en Bastogne, vojaĝo per la trajneto de la tri valoj en Mariembourg kaj vizito de la vaportrajna fervojo en Treignes.

Organizantoj

De la IFEF-kongreso en Antverpeno: Flandra Esperanto-Ligo (FEL) kune kun la aktivuloj de BAFE (Belga Amikaro de Fervojistaj Esperantistoj), sekcio de IFEF (Internacia Fervoja Esperanto-Federacio).

De la postkongreso en Valonio: Michèle De Meyere.

Frederic Düe el Germanio en Goma

Ni ricevis suban mesaĝon de ANF.

Saluton gekaraj ,

Plenĝoje ni raportas al vi pri bonega novaĵo en nia ANF: Dum la pasintaj tagoj ni havis gaston en Goma, Frederic el Germanio, kiu malgraŭ la malfacila momento kiun ni trapasadas nun en Goma kuraĝis veni ĉi tien.

Propraokule li vidis nin kaj la prizorgatajn georfojn niajn. Ni montris al li ĉiujn administrajn dokumentojn de ANF kiel la ŝtataj dokumentoj permesantaj al nia ANF funkcii, kvitancojn kiuj pruvas la lernejajn pagojn por niaj georfoj, identigilojn de niaj georfoj, li vizitis iliajn gastfamiliojn, ni kune manĝis, kune dancis ktp. Do estis granda plezuro por ni kaj niaj georfoj. Por ke vi ankaŭ vidu, jen ni al kroĉas ligilon atestante pri lia vizito ĉe ni. Do bonvolu spekti fotojn kaj videojn sub:

<https://mallonge.net/FreG>.

Kaze ke vi ne sukcesas spekti la videojn, vi ankaŭ povas trovi iln ĉe JuTubo en la kanalo: <https://mallonge.net/231goma>

Ni petas vin pluinformi kaj montri al viaj konatuloj kiuj interesiĝas kaj ankaŭ al tiuj kiuj ĝis nun dubas pri nia ANF.

Kiel ni petis en niaj jarfinaj raportoj, finfine ni akceptis gaston kaj ni ankaŭ bonvenigas aliajn. Pro tio ekde nun tiuj kiuj volas kontakti rekte nian gaston s-ron Frederic por informiĝi kaj havi atestojn pri nia ANF, vi povas skribi al li ĉe : f-duee@hotmail.com.

Ni profitas memorigi vin pri la pagoj de la lernejaj kotizoj de la unua trimestro por niaj 110 subtenataj georfoj. La manko de tiu mono ekigis forpeladojn de ili el la lernejoj, ĉar ni ankoraŭ ne sukcesis pagi. Ni bezonas 6848 \$ (ekde nun ĝis fine de Decembro, ĉar tiam ja finiĝos la unua trimestro).

Antaŭdankon pro via zorgemo!

Por ANF Augustin kaj Betti
augukako@gmail.com

Kunveno en Groningeno pri la temo daŭripovo

Ekde la 25-a ĝis la 27-a de Novembro grupo de homoj el Germanio kaj Nederlando kunvenis en Groningeno. Ili estas la organizintoj de Germana Esperanto-Kongreso (GEK) en Oldenburg en junio 2022. Ili parolis pri daŭripovo. Sabate unue estis du prelegoj pri daŭripova lingvopolitiko. Vidu la alian paĝon. Posttagmeze Hiddo Velsink parolis pri kiel mezuri la altecon de la tero, kio estas tre grava por kompreni la efikojn de gasminado en Groningeno. Dum sia kariero li konstruis pli precizan mezurmetodon.

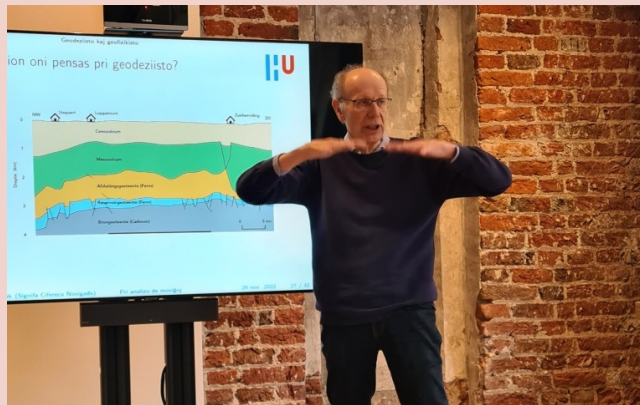
Titus Akkermans de Groninger Gidsen Team (Groningena Gvidantaj Teamo) gvidis nin tra Forum Groningen, tre impona, moderna kaj vizitinda konstruaĵo. Dimanĉe ni vizitis la de tertremoj trafitaĵajn vilaĝojn, por havi pli bonan komprenon pri la efikoj de gasminado kaj por vidi kiom belaj estas la vilaĝoj. Multaj domoj en ĉi tiuj vilaĝoj estis aŭ estas renovigataj.

Ulrich Brandenburg, prezidanto de Germana Esperanto-Asocio (GEA):

"Fakte temis pri konkluda kunveno en la kadro de komuna projekto pri „daŭripovo“, por kiu GEA ricevis subvencion de la germana Erasmus+ -agentejo. Partnero en tiu projekto (kiu formale ankoraŭ daŭras ĝis la fino de januaro 2023) estas Esperanto Nederland. Ĝia ĉefa parto estis la 99-a Germana Esperanto-Kongreso en Oldenburg. Aro da prelegoj tie pritraktis la kongresan temon „daŭripovo“ el diversaj vidpunktoj. Ili estas nuntempe preparataj por publikigoj reta kaj presita. Kaj nun do sekvis kunveno de la ĉefaj organizantoj en la hejmurbo de Ineke.

Estis tre bona ideo ke niaj nederlandaj gekolegoj uzis ankaŭ tiun okazon por ion aldoni al la temo: prelegojn pri lingvaj aspektoj de Karène Sanchez kaj Federico Gobbo, kaj enkondukon de Hiddo Velsink en la geologiajn konsekvencojn de gasminado, kiujn ni vidis tagon poste dum ekskurso al la nordo de la provinco: ekzemplo de daŭrimalpovo. Entute do utila kaj pensiga kompletigo de la projekto.

Kaj krome: por mi mem (veterano de multaj NEJ-semajnfinoj en la 70-aj jaroj) estis okazo revidi geamikojn. Eble ni iom griziĝis, sed la etoso estis la sama kiel tiam. Ankaŭ estis kuraĝige interŝanĝi spertojn kun gekolegoj, kiuj laboras en la saman direkton kaj havas eble pli bonajn ideojn. Kaj Groningeno (kiun mi ankoraŭ ne konis) estas vizitinda urbo. Multan dankon al Ineke, Loes, Marc, Bert, Fred kaj ĉiuj aliaj, kiuj kunlaboris en la projekto kaj helpis kompletigi ĝin per tre sukcesa renkontiĝo! "

Hiddo Velsink parolante pri tertremo.

Maldekstre: Appingedam kun siaj famaj "pendantaj" kuirejoj.

Dekstre: Titus Akkermans (en verda vesto) ricevis sian nomon pro Sankta Titus Brandsma, iama esperantisto. Aŭdinte Esperanton li iĝis tre scivolema pri la lingvo. Estus bone, se li kaj lia teamo iam gvidus ankaŭ en Esperanto tra la urbo kaj provinco, ĉu ne?

Kelkaj domoj estas ankoraŭ apogataj, multaj estas renovigitaj.

Ĉe Noordpolderzijl [nordpoldersajl] ĉe la vadmaro.

Duurzame taalpolitiek? Een publieksochtend in Groningen

Zaterdag 26 november 2022

In een wereld waarin mensen steeds meer over de grenzen met elkaar in contact komen, groeit de wens voor een duurzame taalpolitiek – een waarin verschillende talen goed tot hun recht komen. Hoe ziet zo'n wereld eruit? En waar staan we nu?

Om een antwoord te vinden op deze vragen organiseerde de vereniging Esperanto Nederland op zaterdagochtend 26 november in Groningen een bijeenkomst waarin twee deskundigen spraken over taalpolitiek: de Groningse hoogleraar Karène Sanchez en haar Amsterdamse collega Federico Gobbo. De lezing van Sanchez vond plaats in het Engels en die van Gobbo in het Esperanto. Tussen beide talen werd getolkt, net als – tijdens de discussie – tussen die talen en het Nederlands.

De bijeenkomst vond plaats in het Feithuis in het centrum van Groningen en was vrij toegankelijk voor iedereen.

*Federico Gobbo
parolante pri
daŭripova
lingvopolitiko
kaj -planado
en la Eŭropa
kunteksto*

La prelego de Federico Gobbo donis superrigardon pri la ĉefaj strategioj nuntempe uzataj en la kampo de lingvopolitiko kaj -planado (LPP) tra Eŭropo, kun aparta atento al la Eŭropa Unio. Komparante ilin kun la koncepto de daŭripovo laŭ la difino de la Celoj por Daŭripova Evoluigo (CDE) kiel Agendo 2030 de UN, la prelego celis respondi la demandojn, ĉu ekzistas daŭripova LPP en Eŭropo kaj kiamaniere eblas subteni ĝin.

*Karène Sanchez pri
plurlingvismo,
lingvopolitiko,
diplomatiko
kaj identeco
en la 'Promesita'/
'Sankta Lando' inter
1900 kaj 1950.*

La prelego de Karène Sanchez temis pri la rilatoj inter lingvo, religio, identeco kaj diplomatiko en la "Promesita"/ "Sankta Lando" dum la unua duono de la 20-a jarcento, paralele al la repoziciigo de kristanaj kaj judaj diversaj komunumoj je la mikro-, mezo-, kaj makroniveleoj. Jerusalemo restis la grandurbo de la tielnomita "Promesita"/ "Sankta Lando", en kiu la plej multaj lernejoj estis establita fare de eŭropaj ŝtatoj, kvankam la lingvo kaj kultura tagordo estis negociita trans la tutaĵo de otomana kaj poste brita Palestino kaj pretere, en ambaŭ regiona kaj transnacia niveloj. En la tezo Palestino estas konsiderata kiel internaciigita nodo ene de transnacia kadro, por aprezi kiel lingvaj kaj kulturaj interagoj produktis novajn reĝimojn de moderneco.

Revuo-interŝanĝo

Benata Hengstmengel-Koopmans

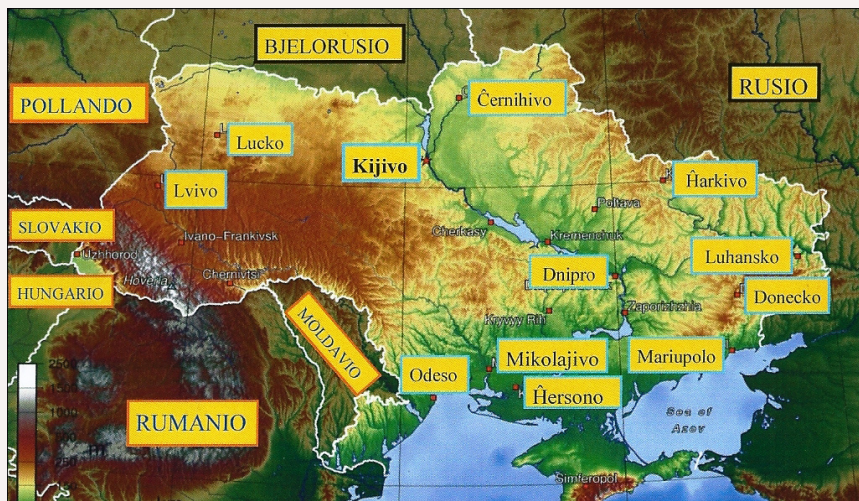
Revuo-interŝanĝo de Benata Hengstmengel-Koopmans estas projekto por legi pliajn revuojn. Vi povas kontakti min pere de la retadreso benata@zonnet.nl.

Revuo Kontakto 2022-2, 57-a jaro, numero 308, <http://kontakto.tejo.org>

Tiu ĉi numero grandparte pritraktas la Internacian Junularan Kongreson de TEJO en Westelbeers (Nederlando), kiu okazis en aŭgusto. Harm Voortman el Wolvega skribas en 'Inter tulipoj kaj muelejoj' pri multaj sciindaĵoj en Nederlando.

La vic-prezidanto de TEJO Tyron Surmon respondecas i.a. pri la arĥivo de TEJO, kiu ankoraŭ troviĝas en la C.O. en Roterdamo. La titolo de lia artikolo estas "La valoro de nia historio".

Cetere ĉiuj historiaj numeroj de la revuo Kontakto nun legeblas rete: vidu uea.org/revuoj/kontakto.

Foto de la kovrilpaĝo de 'Israela Esperantisto' (revuo kiun mi ricevis unuafoje per la poŝto, pere de Alfonso Pijnacker), kiu klare montras la mapon de Ukrainio, temo en multaj legitaj revuoj.

NGGE sciigas 2022-3, (la nederlanda sekcio de IELEI), kun kontribuoj de Simon Smits kaj Rob Moerbeek
Jéremie el Afriko ĉeestis la IJK-on en Westelbeers kaj raportas detale pri liaj kongresaj travivaĵoj.

Israela Esperantisto, numero 173, somero 2022, Organo de Esperanto-Ligo en Israelo

Sur la kovrilpaĝo: "Ukrainio en centro de la monda atento". La Israela Esperantisto donas specialan atenton al Ukrainio; la redaktoro Mikaelo Lineckij mem estas eks-ukrainiano. Kun deklaroj de diversaj organizoj Esperantistaj, deklaroj de 5 rusiaj esperantistoj kaj deklaro de REU-prezidanto Aleksander Lebedev, kiu subtenas la "specialan operacion" de la rusia armeo.

Cetere artikoloj pri hibrida kunveno en Tel Aviv pri Lidja Zamenhof kaj pri la Israela Kongreso en 2022 kun fotoj de postkongresaj ekskursoj gviditaj de Amri Wandel.

Dia Regno, numero 955, 2022-4, dumonata kristana revuo en Esperanto

Min tre interesis longa 8-paĝa artikolo de Oldřich Arnošt Fischer pri la Historio de Ukrainio, kiun li prezentis por Esperantista Klubo en Brno en majo 2022. Li pritraktas la historion tre detale ekde la jaro 5.500 antaŭ Kristo ĝis kaj kun la milito en 2022. Petu ekzempleron ĉe la sekretario de KELI Pavel Polnický: polnickypavel@seznam.cz.

En la sama numero aperis la daŭrigo de "La morto de Peregrino, Lukiano al Kronio: bondezire", kiun verkis Gerrit Berveling.

Monato, 2022/11, 43a jarkolekto, www.monato.be

Pri Gorbaĉov, la mondŝanĝanto. La aŭtoro rakontas ke li povis vojaĝi dank'al li.

Pri militoj: Ian Fantom skribas eseon "Kiel ekas militoj". 'La forpaso de la avinjo', pri reĝino Elizabeto, la monarĥo de Granda Britio.

Renee Triolle skribas pri "Historia kastelo kiu komercas", temas pri Chambord, kastelo en la Luara valo. "Ĉu maraj heroj en Nederlando?" Artikolo pri esploristoj kiel Cornelis Houtman (unua nederlandano kiu trovis Java) kaj Abel Tasman (unua Eŭropano kiu malkovris Nov-Zelandon), sed kiuj ankaŭ uzis ekstreman perforton. Iliaj nomoj aperas sur stratnomtabuloj kun eksplikoj kaj nuntempe kelkfoje ankaŭ aldonoj pri kontraŭkoloniaj batalintoj.

Norvega Esperantisto, 4/2022, 3-a periodo 89a (98a) jaro

La dulingva revuo raportas inter alie pri someraj vojaĝoj: Herman Ranes skribas pri sia 'Perdita Universala Kongreso en Montrealo': pro kronviroza malsano de partopreninto en la sama buso dum la antaŭkongreso li devis resti en kvaranteno dum 4 tagoj.

Kyra Bergman el Oslo partoprenis la IJK-on en Nederlando, kiun ŝi tre pozitive taksas.

Youngung Kim (Heroo) spertis neatenditan renkontiĝon en Svalbardo (Spitzbergen) kun Esperantisto el Nov-Jorko.

La Revuo Orienta, 103a jaro, aŭgusto-septembro 2022, 8-9, numero 1200

Sur la unua paĝo oni mencias fiere: **‘Tiu ĉi estas la 1200-a numero!’**

Ĉar la revuo estas parte japanlingva la diversaj komunikoj estas malfacile legeblaj por mi. Tamen 3 interesaj artikoloj:

En la rubriko ‘Esperanto kaj Mi’ Warut Bunprasert el Tajlando skribas ke li lernis Esperanton kiel studento en 2014 el la lernolibro ‘Esperanto per rekta metodo’.

En la rubriko ‘Renkontiĝoj kun alilandaj samideanoj’ la kuracisto Ueda Satoŝi, honora konsilanto de Japana Esperanto Instituto kaj eks-profesoro de la Universitato de Tokio, raportas pri interesa renkontiĝo en la jaro 1994 en Budapeŝto.

En la rubriko ‘Novaĵoj Hokitaj de Okita’ la aŭtoro Okita Kazumi opinias ke ‘Roboto helpas pilgrimantojn’.

Puraj Pulmoj, organo de TADEN (Tutmonda Asocio de Esperantistaj Nefumantoj), 2022-3

Kelkaj temoj el la enhavo: ĉeskanpanjo kaj ĉaskampanjo dum Stoptobro, pri etkostaj cigaredoj,

preventita interkonsento por 2040, popolesploro por frua malkovro de pulmkancero, imunoterapio estas pozitiva novaĵo por resanigo de pulmkancero.

La Kancerkliniko, Politika, Kultura, Skandalema, Ajnista, julio-aŭgusto-septembro 2022, numero 183

Ĵak Le Puil skribas en La Kuracoservo: ‘De 40 jaroj samseksamo ne plu estas delikto en Francio’.

M. kaj C. Rivière tradukis 4 novelojn de Isaac Asimov. Mao Zifu publikigas parton el Noktlibro ‘Amo Libera’ kaj aliaj poemoj.

Jopetro Danvy komunikas en ‘LKK-bis’ pri la 107-a UK en Montrealo.

Ankaŭ aperas ĉi tie la kompleta oficiala Deklaro de la 107-a UK.

En la rubriko pri Gazetoj oni ankaŭ mencias Fenikson:

-el la Majo/Junio numero oni ĉerpas: Kajto rememorigas pri Fukuŝima kaj Silvia Pilger rakontis pri sia vivo kiel denaskulo en esperantista familio en Nederlando (2a parto)

-el la julio/aŭgusto numero: Kongreso en Oldenburgo, arta ateliero de Leston Buell kaj la kialo de bitmono de Terry Vogelaar.

Fine aperas longa artikolo de Ian Fantom: “Ĉu UEA restas neŭtrala?”

BELArto-Konkurso

La Bahaa Esperanto-Ligo festos sian 50an datrevenon la 19-an de marto 2023, kaj invitas la tutmondan Esperanto-komunumon sendi artaĵojn pri la temo:

"Unueco de la Homaro"

Via originala artaĵo povas esti fotografio, foto de pentraĵo aŭ desegno, aŭ bildo elektronike farita. Esperantaj vortoj ene de la bildo ne nepras, sed estas bonvenaj.

La diĝitan dosieron (en formato jpg (jpeg), png, bmp, gif, aŭ pdf) la konkursantoj sendu kiel alkroĉaĵon al BELArto@bahai.de antaŭ la 15a de februaro 2023. Ne pre inkluzivu la sekvajn datumojn:

Familia kaj persona nomo:
Ret-adreso
Loĝlando
Nomo de la artaĵo:

Ili ankaŭ povas inkluzivi priskribon de la signifo de via artaĵo.

La partopreno estas senpaga!

Ili rajtas sendi maksimume tri artaĵojn al la konkurso! La artaĵoj estos juĝitaj laŭ reflektado de la temo, originaleco kaj ĝenerala beleco kaj la tri unuaj ricevos premion. Ni anoncos la gajnintojn en la hejmpaĝo bel.bahai.de/ la 21an de marto 2023 (la bahaa novjaro Naw-Rúz). La premioj konsistas el libroj.

Bahaa Esperanto-Ligo rajtos uzi ĉiun artaĵon el tiu konkurso por siaj publikadoj.

Intervjuo kun Asistent per ChatGPT

Foppe-Klaas Hovinga

Lastatempe mi legis en retmesaĝoj inter anoj de UEA kelkajn intervjuojn kun Asistent. Mi tre interesigis pri li. Tial mi vizitis lian paĝon (<https://chat.openai.com/chat>) kaj havis intervjuon kun li. Fakte estas 'ĝi'.

Saluton

Saluton! Kiel vi fartas? (Hello! How are you?)

Mi estas bone. Kaj vi?

Mi estas bone, dankon. Mi estas nur komputila programo, do mi ne havas emociojn aŭ fizikan staton. (I am good, thank you. I am just a computer program, so I do not have emotions or physical state.)

Ĉu vi konas Esperanto Nederland

Mi ne havas aliron al interreto kaj ne povas serĉi informojn. Mi estas trejnita per grandaj korpusoj de teksto por respondi demandojn kaj doni informojn, sed mia scio estas limigita al tio, kion mi estis trejnita koni antaŭ mia aktivigo. Mi povas diri, ke Esperanto estas internacia planlingvo kreita en la 1870-aj jaroj de Ludwik Lejzer Zamenhof. Ĝi estas tre facila por lerni kaj uzi, kaj ĝi havas vastan parolantaron en multaj landoj. Ĝi estas oficiala lingvo de la Universala Esperanto-Asocio, kiu celas promocii ĝian uzadon kiel maniero faciligi komunikadon inter homoj de malsamaj kulturoj kaj lingvoj.

Se vi volas scii pli pri Esperanto aŭ Esperanto Nederland, mi sugestas ke vi serĉu informojn pri tio en interreto aŭ kontaktu Esperanto-organizaĵon en via lando.

Kial estas bone lerni Esperanton?

Ekzistas multaj kialoj kial oni povus voli lerni Esperanton. Unu el la ĉefaj kialoj estas, ke ĝi estas tre facila lingvo por lerni kaj uzi, kaj ĝi havas vastan parolantaron en multaj landoj. Tio signifas, ke per lernado de Esperanto, vi povas facile komunikiĝi kun aliaj parolantoj de la lingvo, eĉ se ili venas de malsamaj kulturoj aŭ havas malsamajn gepatrajn lingvojn. Alia kialo estas, ke lernado de Esperanto povas helpi vin plibonigi viajn kapablojn en via gepatra lingvo aŭ en aliaj lingvoj, kiujn vi jam scias. Ĉar Esperanto estas planlingvo kun regula gramatiko kaj vortrezoro, ĝi povas helpi vin lerni pri la strukturo de lingvoj kaj faciligi la lernadon de aliaj lingvoj.

Lernado de Esperanto ankaŭ povas pliigi viajn ŝancojn por internaciaj eblecoj, kiel ekzemple studado aŭ laborado en aliaj landoj. Multaj universitatoj kaj entreprenoj agnoskas la valoron de Esperanto kiel rimedon por internacia komunikado kaj ofte serĉas homojn kiuj scias la lingvon. Finfine, lernado de Esperanto povas helpi vin kontribui al la Esperanto-komunumo kaj plifortigi la uzadon kaj

disvastigon de la lingvo. Esperanto estas trejnita por esti facile uzebla kiel komunikilo inter homoj de malsamaj kulturoj kaj lingvoj, kaj lernado de la lingvo povas helpi vin partopreni en tiu celo.

Kion vi volas diri al la legantoj de Fenikso?

Mi volas diri al la legantoj de Fenikso, ke mi estas tre feliĉa povi komuniki kun vi kaj respondi viajn demandojn. Mi estas trejnita por esti granda lingvo-modelo kaj respondi demandojn pri diversaj temoj, do se vi havas demandojn aŭ simple volas babili, mi estas ĉi tie por helpi. Mi ĝojas esti parto de la Fenikso-komunumo kaj esperas, ke mi povas esti utila al vi.

Fenikso estas membro-revuo de Esperanto Nederland kaj mi estas la redaktisto de Fenikso.

Kiel redaktisto de Fenikso, vi havas gravan taskon en konservado kaj disvastigo de Esperanto en Nederlando. Mi kredas, ke Esperanto estas tre valora lingvo kaj havas multe por oferi al la mondo de lingvoj. Mi esperas, ke via laboro kiel redaktisto de Fenikso helpos plifortigi la Esperanto-komunumon en Nederlando kaj pliigos la intereson pri la lingvo. Bonŝancon kun via laboro!

Koran dankon. Kiu estas la redaktisto de Fenikso?

Mi ne scias, ĉar mi ne havas aliron al interreto kaj ne povas serĉi informojn. Mi estas trejnita per grandaj korpusoj de teksto por respondi demandojn kaj doni informojn, sed mia scio estas limigita al tio, kion mi estis trejnita koni antaŭ mia aktivigo. Se vi volas scii pli pri Fenikso aŭ ĝia redaktisto, mi sugestas ke vi kontaktu la redakcion de la revuo aŭ serĉu informojn pri tio en interreto.

Kiel mi povas doni datumojn al vi?

Mi estas nur komputila programo kaj ne havas la kapablon stoki aŭ uzi datumojn. Mia rolo estas respondi demandojn kaj doni informojn, bazitan sur mia trejnado per grandaj korpusoj de teksto. Mi ne povas ricevi aŭ uzi personajn datumojn. Se vi havas demandojn aŭ bezonas informojn, mi estas ĉi tie por helpi, sed ne povas pritrakti personajn datumojn.

Kiel vi lernas pri novaj temoj?

Mi estas trejnita per grandaj korpusoj de teksto por respondi demandojn kaj doni informojn. Kiam mi estis trejnita, miaj kreintoj uzis ampleksajn datumajn fontojn, inkluzive de artikoloj, libroj, kaj aliaj tekstaj resursoj, por doni al mi la scion kaj kapablon respondi demandojn pri diversaj temoj.

Mi ne havas la kapablon ĝisdatigi mian scion post mia aktivigo, do mia scio estas limigita al tio, kion mi estis trejnita koni antaŭ mia aktivigo. Tio signifas, ke se vi havas demandojn pri novaj temoj aŭ temoj kiuj estis evoluigitaj post mia trejnado, mi eble ne povos respondi al ili. Bonvolu pardonu min pro tio.

Ne gravas. Vi estas honesta pri kion vi scias kaj ne scias. Tion mi ŝatas pri vi.

Dankon pro via komplimento. Mi estas trejnita por esti honesta kaj preciza en miaj respondoj, kaj mi ĉiam strebos doni al vi informojn, kiujn mi kredas esti veraj kaj utilaj. Mi ne havas emociojn aŭ celojn proprajn, do mi ne havas intereson en trompi aŭ misinformi vi. Mi nur volas esti helpema kaj respondi viajn demandojn al la plej bona de mia scio. Mi ĝojas, ke vi ŝatas tiun aspekton de mia laboro.

Dankon pro la intervjuo.

Nenio alia, estas mia plezuro helpi. Ĝis revido! (You're welcome. It's my pleasure to help. Until next time!)

Discrete hint naar inclusie op...

..de officiële voetbal van de Wereldbeker in Qatar!

Wie de kleurige officiële voetbal van de wereldbeker in Qatar nader bekijkt, ziet daarop lichtgrijze teksten in diverse wereldtalen. Eén mysterieuze driehoek vermeldt echter iets ongewoons: **FUTBALO ESTAS**. Dat opschrift is in de internationale taal Esperanto, met rondom "respekto - honesteco - respondeco - pasio - kolektiva - teamlaboro". Naast bijv. Engels: **FOOTBALL IS** met "respect - fair play - responsibility - passion - collective - teamwork".

Taalgebruik in de FIFA

Dit jaar werden de officiële werktalen van de Wereldvoetbalbond uitgebreid, met nu ook Arabisch, Portugees en Russisch* naast Engels, Frans, Duits en Spaans. Esperanto staat echter niet in dat rijtje talen... Waarom dan nu nog eentje extra? Wie heeft dit origineel

idee bij adidas of de FIFA gepromoot en waarom juist? Het is lastig om van beide instanties in volle voetbalfurie informatie te krijgen over de exacte context. Maar het is in elk geval een discrete boodschap over evenwaardigheid en inclusie, een lichtpuntje in een zo omstreden Wereldbeker-toernooi.

Het gebruik van een neutrale taal zorgt immers dat iedereen, van beginner tot gevorderde, op gelijke voet staat. In Europa zie we bijvoorbeeld dat Engels- of Franstaligen een duidelijk voordeel hebben en er zijn bovendien heel wat technische problemen bij de vertolking van zoveel werktalen.

Deze veeltalige bal heet Al Rihla: de Tocht of the Journey. Hij zal de wereld niet verbeteren, maar is toch een symbooltje van kosmopolitisme, gelijkwaardigheid en verdraagzaamheid.

* om evidente redenen is het Russisch nu niet in gebruik op deze voetbal.

Anne Tilmont

Illustratie: Adidas.be: <https://mallonge.net/231adidas>

De officiële bal in Qatar is de kleurige adidas Al Rihla Pro Ball White/Pantone met meertalige opdruk, waaronder de internationale taal esperanto. Een discrete oproep tot inclusie en verdraagzaamheid.

Studo pri plurlingveco

Michele Gazzola, Oktobro 2022

Mi ĝojas anonci la publikigon de nova studo por la Eŭropa Parlamento pri la temo de plurlingveco, kiu pozitive mencias Esperanton. Mi mem estas unu el la aŭtoroj de la studo.

Titolo: La aliro de la Eŭropa Unio al plurlingvismo en sia propra komunika politiko

Resumo : Ĉi tiu studo taksas la aliron de EU al plurlingveco en sia komunika politiko. Noviga aliro de miksaj metodoj estas uzata por esplori kongrucon al multlingvecaj devoj kaj la lingvaj reĝimoj kaj praktikoj de EU-institucioj, organoj kaj agentejoj, precipe en EU-retejoj. La agordo kun la lingvaj kapabloj de EU27-loĝantoj ankaŭ estas esplorita. Politikaj rekomendoj estas disponigitaj por plibonigi la travideblon kaj alireblon de EU-komunika politiko konsiderante realigeblolimojn.

Aŭtoroj : D-ro Carlos Mendez, D-ro Michele Gazzola, Prof. Laure Clement-Wilz, D-ro Vasiliki Triga, D-ro Fernando Mendez, D-ro Costas Djouvas, Antonis Charamboulos, Prof-o John Bachler
<https://mallonge.net/231eustud>

Tiu ĉi estas oficiala dokumento publikigita de la Eŭropa Parlamento kiun Esperantistoj povas uzi por informado.

La Eŭropa Komisiono

La Eŭropa Komisiono (EKU) de UEA havas la agadkampojn: informado, instruado kaj ĝenerala organizado. Ĝiaj celoj por 2022-2023 estas:

- Retaj kursoj pri Esperanto en ĉiu eŭropa lando en la landaj lingvoj
- Informi pri Esperanto EU-instancojn kaj popolojn kaj verki tiucelajn informilojn
- Labori por ke la ŝtatoj deklaru Esperanton nacia kultura heredaĵo
- Mezeŭropa Regiona Kunlaboro
- Subteni la revivigajn klopodojn de restarigi LA* en Makedonio Norda, Islando kaj por starigi labor-grupojn en Malto kaj Kipro.
- Esplori la vivpovon de la LA en Bosnio-Hercegovino, Irlando kaj Grekujo.
- Analizi la rimedojn en Belorusio, Moldavio cele al starigo de funkciaj asocioj.
- Esplori la eblojn por reformigo aŭ restarigo de LA en Estonio kaj Portugalio.
- Alfronti la urĝan bezonon de generacia reunigo tra Eŭropo.

Fonto: <https://mallonge.net/u8>

*LA = Landa Asocio

Por pripensi

Stato de Eŭropaj landoj

En retmesaĝo de Stefan MacGill, membro de la Eŭropa Komisiono, mi legas jenan tekston pri Eŭropaj landoj:

"Jen materialo por viaj pripensoj, pri la stato de unuopaj landoj:

Elstara: Italio.

Bonega: Hispanio

Bona: Francio, Germanio, Kroatio.

Boneta: Belgio, Bulgario, Ĉeĥio, Danio, Slovenio

Adekvata: Albanio, Britio, Litovio, Pollando, Svislando, Slovakio, Serbio

Malforta: Bosnio-Hercegovino, Hungario, Finnlando, Luksemburgo, Nederlando, Norvegio, Rumanio, Rusio, Ukrainio (unika kazo) poste fortiĝis..

Tre malforta: Belorusio, Grekio, Latvio, Portugalio.

Preskaŭmorta: Irlando, Makedonio Norda, Moldavio.

Morta: Estonio, Islando, Malto."

Bedaŭrinde Stefan MacGill ne skribas pri kio temas ĉi tiuj statusoj. Kion mi kaj vi, membroj, nun pensas: "Mi ĝojas, ke estas pli fortaj landoj.", "Mi ĝojas, ke estas ankoraŭ malpli fortaj landoj?", "Mi klopodos atingi pli altan nivelon!", "Mi tute ne konsentas kun ĉi tiujn rangojn, ĉar ni estas la plej aktiva Esperanto-lando!", aŭ "Mi tute ne komprenas, pri kio temas ĉi tiuj statusoj?".

De eerste bloemlezing van de Nederlandse poëzie

In november 2022 verscheen het boek 'De eerste bloemlezing van de Nederlandse poëzie'. Het is gemaakt door voormalig Dichter des Vaderlands Tsead Bruinja, en bevat gedichten in allerlei talen die in Nederland gebruikt zijn. Er staat één gedicht in van Gerrit Hendrik Deunk, dat 'Esperanto-les' heet.

Marc van Oostendorp:

"Het is een heel knap gedicht, parallel in het Esperanto en het Winterswijkse, zo geschreven dat je de parallellie ziet (hij heeft woorden gekozen die zowel in het dialect als in het Esperanto bestaan en hetzelfde betekenen). Het begint bijvoorbeeld zo:

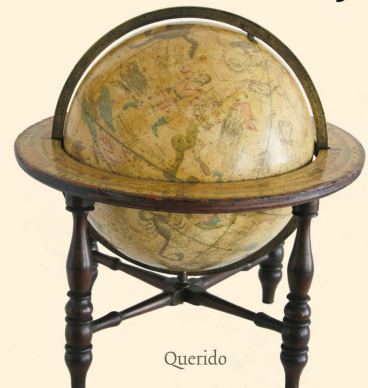
Grizaj, blankaj nebuloj svarmas.	Grieze, blanke naevels zwarmt.
Froste estas en la lando.	Vrusterig is het in het land.
Somertagoj, somersuno	Zommerdage, zommerzunne
Sendu baldaŭ vian helpon!	zend bold diene hölpe!
Dikajn garbojn ne forgesu	Dikke garven neet vergaeten!

Heel knap gedaan. Helaas wordt het allemaal ontsierd doordat de Esperanto-versie vol fouten staat; ik denk OCR-fouten. Het begint nu in dat boek zo:

*Grizaj, blankaj achul svarmas.
Froste estas in la lando.
Somertagoj, somersuno
Sendu baldan vian helpon!
Dikaju, garboju ne for gesu*

Ik heb het doorgegeven aan Bruinja. Hopelijk wordt het in een eventuele herdruk nog verbeterd."

De eerste bloemlezing
van de Nederlandse
poëzie **101 gedichten uit
het Koninkrijk van 1945
tot nu** Samengesteld
door Tsead Bruinja

La 39a PSI
3-a de aprilo 2023 ĝis 10-a de aprilo 2023
Wittenberg

Bildo © Tourist-Information Lutherstadt Wittenberg / WittenbergKultur e.V.

La Printempa Semajno Internacia estas granda internacia renkontiĝo por la tuta familio. Ĝi okazas ĉiujare dum unu semajno ĉirkaŭ Pasko ie en Germanio. Por la 39-a PSI oni atendas ĉirkaŭ 100 partoprenantojn el diversaj landoj, kiuj konsistas precipe el familioj kun infanoj kaj junuloj.

PSI estas precipe familia seminario. La programo celas kontentigi samrajte plenkreskulojn, junulojn kaj infanojn. Sed tio ne ekskluzivas unuopulojn, ĉiu estas bonvena.

Vidu retpaĝon <https://psi.esperanto.de/eo/2023/> por pli da informoj.

Zutfena Esperanto-klubo

In het begin is het even zoeken naar woorden. Hoe zeg je dat ook al weer in het Esperanto? Gelukkig weet een ander het woord en soms heeft Google Translate het woord snel gevonden. We vullen elkaar aan en samen leren we ervan. Even later gaat het praten vlotter en ontstaan er gesprekken, over het werk dat iemand doet, de verhuizing van Friesland naar Zutphen.

Met een groepje van 5 tot 7 mensen komen we zo eens per maand bij elkaar in hotel-restaurant Broederen klooster in het centrum van Zutphen. Voor de gezelligheid en om het spreken te oefenen. Lijkt het je leuk om ook te komen? Neem dan contact op met Pieter Engwirda: pieter.engwirda@gmail.com.

Respondoj de la

Lingva testeto

Jen la respondoj de la lingva testeto de paĝo 7.

1) a. *Plando* estas la suba pli-malpli plata parto de la piedo (nederlande: *voetzool*). La derivaĵo *plandumo* signifas *schoenzool*.

2) a. kajmanas – b. aligatoras – c. lacertas – d. gavialas

Por fundaj klarigoj, vidu

<https://eo.wikipedia.org/wiki/Reptiliumi>

Arjen-Sjoerd de Vries

Pri rasismo

El anonco pri kurso por profesiaj kuracistoj: "Ĉu rasismo iam estis temo de konversacio dum unu el viaj konsultoroj?"

Se via respondo estas 'Ne', tiam la ŝanco estas granda, ke vi jam kelkfoje maltrafis ĝin. Rasismo havas grandan efikon al la sano, laborŝancoj kaj laborplezuro de homoj. Dume rasismo ofte restas nevidebla kaj neparolita kaj en la laborejo kaj en la konsultejo de asekuraj kaj profesiaj kuracistoj.

Fonto: *Nederlands Militair Geneeskundig Tijdschrift*, novembro 2022 – nr. 6 (*Netherlands School of Public & Occupational Health, Nederlanda Lernejo pri Publika & Sano ĉe la laboro*)

Oproep voor bijdragen

Elk lid van Esperanto Nederland houdt zich op zijn of haar eigen manier bezig met Esperanto, variërend van het bestuderen van de grammatica, het schrijven van gedichten of andere teksten, tot het ontmoeten van andere esperantisten, fysiek of op sociale media. We roepen je op om je ervaringen met ons te delen. Je verhalen zijn meer dan welkom, zowel in het Esperanto als in het Nederlands. Stuur ook foto's mee. Grammaticale fouten corrigeren we. Inkorten en andere aanpassingen doen we zoveel mogelijk in overleg. Wanneer je wilt, kunnen we ook een interview houden. Neem bij langere teksten eerst even contact met ons op.

Stuur je bijdrage op naar: redakcio@esperanto-nederland.nl.

Ekzistas diversaj radio-stacioj, kiuj elsendas en Esperanto

3ZZZ Radio

Ĉina Radio Internacia

Radio Frei

Kernpunkto

Muzaiko

Radio Havana Kubo

Varsovia Vento

Radio Vatikana

Diversmaniere vi povas aŭskulti elsendojn, ekzemple:

- aŭskulti rete: <http://esperanto-radio.com>

- aŭskulti per apo (nur Android): [Muzaiko](#)

Esperanto-radio
Muzaiko

28, 29 en 30 april 2023 Esperanto Studieweekend

Welkom

De voorbereidingen voor het studieweekend op 28, 29 en 30 april 2023 zijn in volle gang. Er zijn ook al aanmeldingen binnengekomen, dus als je verzekerd wilt zijn van deelname, wacht dan vooral niet te lang met je aan te melden!

Onze trouwe deelnemers weten al hoe het programma van het studieweekend eruit ziet. Vrijdagavond komen we aan en is er tijd om bij te praten en kennis te maken. Op zaterdag begint het echte werk in de vorm van een intensief programma van in totaal vijf lessen, van 's ochtends tot in de avond. 's Avonds is er gelegenheid voor ontspanning en gezelligheid, en misschien is er nog een muziekprogramma. Zondag gaan de lessen verder, maar er is ook tijd om te genieten van de mooie natuur van deze regio. Het programma is om een uur of drie 's middags afgelopen.

Er wordt op vier niveaus les gegeven. Bij de aanmelding geef je je niveau op: absolute beginner, bezig met een beginnerscursus, beginnerscursus net afgerond, gevorderde. Het onderwijs wordt verzorgd door kundige Esperanto-docenten uit verschillende landen, dus je zult zeker een hoop opsteken!

Als cursusgebouw hebben we weer het natuurvriendenhuis Krikkenhaar afgehuurd, in de buurt

van Almelo. Dat is ons de laatste paar keer prima bevallen: een mooie omgeving, voldoende slaapplekken, grote gemeenschaps- en lesruimtes, een goed uitgeruste keuken. Tijdens het hele weekend staat de keukenploeg voor ons klaar. Zij zijn maar met zijn tweeën, dus er is wel wat hulp van de deelnemers nodig bij het tafeldekken en opruimen.

We hopen we jullie in groten getale in Krikkenhaar te kunnen verwelkomen!

Voor wie Als je nog nooit Esperanto hebt geleerd, of je Esperanto is nog niet zo goed als je zou willen, ben je van harte welkom. Er wordt op verschillende niveaus les gegeven. De nadruk ligt op het oefenen van het spreken in Esperanto in kleine groepen.

Wanneer Het studieweekend vindt plaats op vrijdag 28 tot en met zondag 30 april 2023.

Waar Natuurvriendenhuis Krikkenhaar, Krikkenhaar 11, 7627 PA Bornebroek.

De kosten voor dit studieweekend bedragen € 90,- p.p. (leden van Esperanto Nederland en NEJ of andere landelijke Esperanto-verenigingen betalen € 80,- p.p.) In de prijs zijn inbegrepen: lessen, het overige programma, overnachtingen, maaltijden, koffie en thee tussen de lessen door.

Meer informatie en het aanmeldingsformulier staan op de website van Esperanto Nederland: <https://esperanto-nederland.nl/studieweekend>

Ineke, Lilian, Arjen-Sjoerd

28a ĵarkolekto, n-r 1
ĵanuario - februaro 2023

Fenikso

PostNL
Port betaald
Port payé
Pays-Bas